

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus: avalikkust teavitavate ametiisikute sõnade valikul on suur tähtsus

Riigikohus: avalikkust teavitavate ametiisikute sõnade valikul on suur tähtsus

3. oktoober 2023

Riigikohtu hinnangul väljendus prokurör pressikonverentsil õigusvastaselt, kuid see ei tekitanud Tartu endistele abilinnapeadele täiendavaid üleelamisi võrreldes tavapäraste avalikkuse teavitamisest tulenevate tagajärgedega.

Tartu endised abilinnapead Artjom Suvorov ja Valvo Semilarski peeti 18. oktoobril 2017 kahtlustatavatena kinni kriminaalasjades, mis polnud omavahel seotud, kuid neid mõlemaid kahtlustati muu hulgas altkäemaksu võtmises. Samal päeval toimunud pressikonverentsil teatas Lõuna Ringkonnaprokuratuuri eriasjade prokurör muu hulgas järgmist: „Tartu linn on Eesti üks mõjukamaid ja suuremaid omavalitsusi ja seetõttu ma leian, et on äärmiselt kahetsusväärne, et Tartu juhtimisega seotud kaks abilinnapead on piltlikult öeldes äraostetavad.“

Suvorovi õigeksmõistev kohtuotsus jõustus 29. jaanuaril 2020 ja Semilarski suhtes lõpetas prokuratuur 19. juulil 2019 altkäemaksu võtmise osas kriminaalmenetluse selle aluse puudumise tõttu. Nii Suvorovi kui ka Semilarski hinnangul tekitas prokuratuur vaidlusaluse lausega neile mittevarelalist kahju. Nii Tartu Halduskohus, Tartu Ringkonnakohus kui ka Riigikohus jätsid endiste abilinnapeade kaebused rahuldamata.

Riigikohus nõustus haldus- ja ringkonnakohtuga, et vaidlusalust lauset ei ole õige vaadelda kogu pressikonverentsil öeldu kontekstist lahus. Pressikonverentsil öeldust tulenes üheselt, et kaebajatele oli esitatud alles kahtlustus muu hulgas altkäemaksu võtmises. Prokuröri avalduses esines kümme korda kahtlustusele viitav sõnastus ja sellest, et tegemist oli kahtlustusega, räägiti pressikonverentsil läbivalt. Riigikohus leidis siiski, et ettevaatamatu sõnakasutuse tõttu jääb lausest mulje, et prokurör annab sellega kaebajate suhtes negatiivse hinnangu, mis lähtub eeldusest, et kaebajad on altkäemaksu võtnud. Seetõttu oli tegemist prokuröri antud ebakohase väärtushinnanguga.

Riigikohus rõhutas, et ükski riigivõimu esindaja ei tohi esineda viisil, mis seab süütuse presumptsiooni kahtluse alla. Avalikkust teavitavate ametiisikute sõnade valikul on suur tähtsus, eriti kui tegu on kõrgemate ametiisikutega, kelle väljaütlemistel on ühiskonnas suurem kaal. Kuigi riigi nimel prokuröri poolt antud hinnang puudutas kõrgendatud avalikkuse huvi all olevaid isikuid, siis polnud see ebakohane ja õigusvastane väärtushinnang vajalik avalikkuse kriminaalmenetlusest teavitamiseks. Kaebused jäid siiski rahuldamata, kuna Riigikohtu hinnangul ei tekitanud kõnealune lause kaebajatele eraldiseisvaid üleelamisi võrreldes avalikkuse kriminaalmenetluse teavitamisega.

Nii kohtuotsusega [1] kui ka riigikohtunik Julia Laffranque'i eriarvamusega[2] saab tutvuda Riigikohtu veebilehel.

Sandra Sommer
Riigikohtu pressiesindaja
5333 9846 | 730 9042
sandra [dot] sommer@riigikohus [dot] ee

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-avalikkust-teavitavate-ametiisikute-sonade-valikul-suur-tahtsus>

Lingid

- [1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid?asjaNr=3-19-1565/46>
- [2] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid?asjaNr=3-19-1565/47>